

Svensk energi. Svenska bränslen. En möjlig bilomställning.

Rikets förslag: bygg ut svensk biogasproduktion, gör det ekonomiskt möjligt för vanliga hushåll att byta från äldre fossilbilar och minska Sveriges beroende av importerad energi.

Grundprincip

Sverige ska inte importera mer fossil energi än nödvändigt samtidigt som matavfall, gödsel, avloppsslam och andra organiska restflöden kan bli svensk biogas. El och biogas ska användas där de gör störst nytta.

PROBLEMET

Många hushåll har inte råd att byta bil trots att samhället vill minska fossilberoendet. Straff och högre kostnader utan ett realistiskt alternativ riskerar att slå hårdast mot låg- och medelinkomsttagare.

MÖJLIGHETEN

Sverige producerade 2 395 GWh biogas 2024. Produktionen ökade med cirka 6 procent jämfört med året före. Det finns alltså redan en fungerande svensk bas att bygga vidare på.

MÅLET

Gör omställningen attraktiv: bättre bilar, lägre energiberoende, mer svensk produktion och en finansiering som även fungerar för hushåll med små marginaler.

”Om staten vill att människor ska ställa om måste staten också göra omställningen ekonomiskt möjlig.”

1. Gör svensk biogas till en större energiresurs

Biogas kan framställas av sådant vi redan har i Sverige: matavfall, avloppsslam, gödsel och organiska restprodukter. När biogasen uppgraderas till biometan kan den användas som fordonsbränsle. Rötresten kan i många fall återföras som biogödsel.

	Matavfall, gödsel, avloppsslam och organiska restprodukter samlas in.
	Fler gårds- och samrötningsanläggningar producerar biogas närmare råvaran.
	Biogasen renas till biometan och kan komprimeras eller göras flytande för transporter.
	Gas används där den ger mest nytta: fordon, tung trafik, kommunal trafik och andra sektorer.
	Mer av transportenergin produceras inom Sverige och pengar stannar i större utsträckning i den svenska ekonomin.

Rikets åtgärder för produktionen

- Investeringsstöd och lånegarantier för nya och utbyggda biogasanläggningar, särskilt gårdsanläggningar och regionala samrötningsanläggningar.
- Långsiktiga spelregler så att producenter vågar investera i anläggningar som ska fungera i decennier.
- Offentlig efterfrågan: kommuner, regioner och staten kan upphandla biogas där den är lämplig, exempelvis för sopbilar, bussar och delar av den tunga fordonsflottan.
- Bygg tankinfrastruktur strategiskt längs transportstråk och där svensk biogasproduktion finns.
- Prioritera svenska restflöden framför grödor som behövs som livsmedel eller foder.

Fakta

Energimyndigheten redovisar att Sverige producerade 2 395 GWh biogas under 2024, cirka 6 procent mer än 2023. Ökningen kom framför allt från samrötnings- och gårdsanläggningar.

2. Gör bilbytet möjligt för vanliga hushåll

Om politiken vill att människor ska lämna äldre bensin- och dieslbilar räcker det inte att höja kostnaden för att behålla dem. Det måste finnas ett ekonomiskt realistiskt alternativ.

1

Bytespremie

Den som lämnar en äldre fossilbil och byter till en godkänd el- eller biogasbil får ett direkt stöd. Stödet bör vara större för hushåll med lägre inkomster.

2

Statlig lånegaranti

Staten garanterar en del av ett billån för en rimligt prissatt bil. Det kan pressa räntan och göra finansiering möjlig utan att staten behöver betala hela bilen.

3

Begagnat först

Stödet ska även fungera för begagnade fordon. Omställningen måste vara möjlig även för den som aldrig skulle köpa en ny bil.

4

Laddning och tankning

Stöd till laddning vid bostäder kombineras med strategiska biogasmackar så att tekniken fungerar även utanför storstäderna.

5

Volymupphandling

Staten kan samla efterfrågan och upphandla stora volymer av enkla, säkra och billiga fordon för att pressa priserna.

El + biogas i samma bil?

Riket bör vara teknikneutralt. En laddbar bil som även kan använda biogas skulle vara intressant, men sådana personbilar är idag ovanliga. Staten bör därför stödja elbilar och biogasbilar nu - och använda upphandling, utvecklingsstöd och typgodkända pilotprojekt för framtida kombinationer.

Det finns redan en svensk elbilspremie 2026 som kan omfatta både nya och begagnade rena elbilar. Rikets modell bygger vidare på principen men breddar omställningen till fler fossilfria alternativ och kopplar stödet tydligare till skrotning/byte, hushållsekonomi och svensk energiproduktion.

3. Rikets modell - kort sammanfattat

1	PRODUCERA MER HÄR Bygg ut biogas från gödsel, matavfall, avloppsslam och svenska organiska restflöden.
2	HJÄLP FOLK BYTA Ge inkomststyrd bytespremie och statligt garanterad finansiering för rimligt prissatta el- och biogasbilar.
3	ANVÄND BEGAGNAT Låt stödet omfatta begagnade fordon. Omställning ska inte vara en förmån bara för höginkomsttagare.
4	BYGG INFRASTRUKTUR Fler laddpunkter där människor bor och strategiska biogasmackar där gasen produceras och används.
5	MINSKA IMPORTBEROENDET Ersätt en större del av importerade fossila drivmedel med svensk el och svenskproducerad biogas.
6	VAR TEKNIKNEUTRAL Använd den bästa fungerande tekniken idag och stöd utvecklingen av bättre kombinationer imorgon.

Målet är inte att förbjuda människor ur sina nuvarande bilar. Målet är att göra nästa bil bättre, billigare att finansiera och i större utsträckning driven av energi som Sverige själv kan producera.

Källor och faktaunderlag

- Energimyndigheten, "Biogasproduktionen ökade i Sverige under 2024" (publicerad 1 oktober 2025).
- Energimyndigheten, officiell statistik: Produktion av biogas och rötresten.
- Naturvårdsverket, "Villkor för elbilspremien" (granskad 2026).
- Naturvårdsverket, "Ladda bilen" - stöd till laddstationer vid bland annat bostäder och arbetsplatser.

Detta dokument beskriver ett politiskt förslag. Belopp, stödgränser och exakt finansiering behöver kostnadsberäknas före genomförande.